

Asia: 1/66/2016

Valtioneuvoston asetus Syyttäjälaitoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot

Oikeusministeriö on varannut kärjäoikeudelle tilaisuuden antaa lausuntonsa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi syyttäjälaitoksesta ja samassa yhteydessä syyttäjälaitoksesta annetun lakiehdotuksen muuttuneiden 4, 5 ja 20 §:ien osalta. Lausunto annetaan pyynnön mukaisesti Lausuntopalvelu.fi -järjestelmän kautta vastaamalla lausuntopyyntöä esitettyihin kysymyksiin.

Lausuntopyyntönsä johdosta on kärjäoikeuden rikosasioita käsittelevien lain-käyttöosastojen osastonjohtajille varattu tilaisuus antaa lausumansa.

VNA 1 luku: Syyttäjälaitoksen organisaatio ja tehtävät

Asetuksen 1 § on sisällöltään epäselvä. ”Yksikköä” ei ole asetuksessa määritelty eikä termi sellaisenaan kerro mitään toimiston organisaatiosta. Keskeisen viraston organisaation selkeä määrittely on tärkeää sekä viranomaistyön kannalta että viranomaistoiminnan läpinäkyvyyden kannalta. Keskusvirastotasoisien toimijain organisaation määrittely esimerkiksi työjärjestyksen kautta ei välttämättä täytä em. vaatimuksia.

Asetuksen 2 § 2 momenttiin on jäänyt viittaus lain 4 §:ään, Ahvenanmaan syyttäjälaitosta koskevat määräykset on uudessa lakiehdotuksessa siirretty lain 6 §:ään.

VNA 2 luku: Henkilöstö, erityisesti syyttäjien hallinnolliset tehtävät, nimittäminen ja virkavapaus

Tehtävään määräämistä ja virkaan nimittämistä koskevissa pykälissä 9 – 11 samoin kuin virkavapauden myöntämistä koskevassa pykälässä 13 on toimivalta ehdotettu olevan ”toimistolla” tai ”alueella”. Selkeämpää olisi kirjata toimivallan haltija virka-aseman perusteella, esimerkiksi ”johtava aluesyyttäjä tai määräämänsä”.

VNA 3 luku: Erinäiset säännökset, erityisesti hallintokanteluasioiden ratkaiseminen

Ei lausuttavaa tältä osin.

VNA: Muita huomioita, tarve muille säännöksille

Ei lausuttavaa tältä osin.

Syyttäjälaitoslaki 1 luku 4 §: Valtakunnansyyttäjän toimiston tehtävät

Lisäys on tarpeellinen, koska aikaisemmassa lakiehdotuksessa ei selkeästi määritelty valtakunnansyyttäjän toimiston tehtäviä.

Aikaisempi ehdotetun lain 4 § on samassa yhteydessä siirtynyt 6 §:ksi, samalla lainkohdan 1 momentti on sisällöltään laajentunut Ahvenanmaan syyttäjä-alueen tehtävien osalta ja lainkohdan 3 momentissa on todettu lakiehdotuksen 7 §:ään palanneet johtavan maakunnansyyttäjän ja maakunnansyyttäjän nimikkeet. Syyttäjälalueiden virkanimikkeet poikkeavat muutoksen jälkeen Ahvenmaan syyttäjälueen osalta muista syyttäjälalueista. Käytettävissä olevan aineiston perusteella ei ole mahdollista ottaa tarkemmin kantaa muutosten perusteisiin.

Syyttäjälaitoslaki 1 luku 5 §: Syyttäjälueen tehtävät

Lisäys on tarpeellinen, koska aikaisemmassa lakiehdotuksessa ei selkeästi määritelty syyttäjälueen tehtäviä.

Syyttäjälaitoslaki 3 luku 20 §: Rikosasioiden jakaminen

Lakiehdotuksen 3 luku on aikaisempaan lakiehdotuksen verrattuna muuttunut sekä rakenteeltaan että sisällöllisesti huomattavasti. Lausuntopyyntöissä mainitun 20 §:n osalta todetaan seuraavaa.

Uudessa 20 §:ssä määriteltyjen rikosasioiden jakamisen periaatteiden ottamista laintasoiseen säädökseen voidaan pitää perusteltuna asian keskeisen merkityksen vuoksi. Tältä osin käräjäoikeus kiinnittää aikaisemmassa lausunnossa todetuin perustein huomioita toimivan viranomaisyhteistyön tärkeyteen oikeusturvan ylläpitämisen sekä asioiden käsittelyn joutuisuuden turvaamiseksi.

Ilmanen Johanna
Varsinais-Suomen käräjäoikeus